

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший рівень (Бакалавр)
Кафедра	Живопис	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво	Семестри	2

«Практика»

Семестр 2 (весна 2021)

Викладач Василій Леонтійович Ганоцький, професор кафедри живопису

E-mail olga.5ganotskaya@gmail.com

Заняття
 Понеділок: 9:00–14:45, ауд. 30 (1 корпус)
 Вівторок: 9:00–14:45, ауд. 30 (1 корпус)
 Середа: 9:00–14:45, ауд. 30 (1 корпус)
 Четверг: 9:00–14:45, ауд. 30 (1 корпус)
 П'ятниця: 9:00–14:45, ауд. 30 (1 корпус)

Консультації

Адреса ауд.30, поверх 2, корпус 1, вул. Мистецтв 6

Телефон (057) 706-02-81 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поza заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни **(Практика)**

2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);

3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «**Практика**» є певний обсяг знань, що стосується технічних засобів, властивостей фарб та будови кольору специфіки побудови картини на пленері. Обов'язковим є достатній рівень навичок роботи з матеріалом по даній темі. Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу вибіркової дисципліни та підготовки у практичній роботі. Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу дисципліни та підготовки у практичній роботі.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Показ робіт із методичного фонду. Демонстрація матеріалу за допомогою аудиторних майстер-класів. Ознайомлення студентів з електронними версіями матеріалу з олійного та темперного живопису та застосування додаткової літератури з дисципліни та методичних рекомендацій:

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

1. Анализ и интерпретация художественного произведения искусства. Учебное пособие для вузов/ Ред. Н.А. Яковлева. М.: Высшая школа, 2005.551 с.
2. Алексеев С.С. О колорите / С.С. Алексеев. М.: Изобраз. искусство, 1974.174 с. с ил.
3. Беда Г.В. Живопись. / Г.В. Беда - М.: Просвещение"1986 - 192 с.
4. Беда Г.В. Тональные и цветовые отношения в живописи / Г.В. Беда - М.: Советский художник, 1964. - 248с.
5. Волков Н. Н. Композиция в живописи/ Н. Н. Волков. - М.: Искусство, 1978. - 263 с.
6. Волков Н. Н. Цвет в живописи/ Н. Н. Волков. - М.: Иск-во, 1965. - 196 с.
7. Габричевский А. Г. Морфология искусства/ А.Г. Габричевский; сост. и примеч. Ф. О. Стукалова-Погодина; общ. ред. А. М. Кантора. - М.: Аграф, 2002. - 864 с.
8. Герчук Ю.Я. Язык и смысл изобразительного искусства: учеб. пособие / Ю. Я. Герчук. - М. : Мособлупрполиграфиздат, 1994. - 175 с.
9. Евтых С.Ш. наброски. зарисовки. эскизы: Учебное пособие / С.Ш. Евтых. - М., 2003. - 88 с.
10. Кларк К. Пейзаж в искусстве/К. Кларк; пер.с англ. Н.Н.Тихонова.- СПб: Азбука-классика, 2004.- 302 с.
11. Лазарев В.Н. Старые европейские мастера/В.Н.Лазарев. - М.: Искусство, 1974. - 359 с.
12. Маслов Н.Я. Пленэр: практика по изобразит. искусству. учеб. пособие для студентов худож.-граф. фак. пед. ин-тов / Н.Я. Маслов. - М.: Просвещение, 1984. - 112 с., ил.
13. Мочалов Л.В. Пространство мира и пространство картины. Очерки о языке живописи/ Л.В. Мочалов. - М.: Советский художник, 1983. - 376 с.
14. Паррамон Хосе М. Основы живописи / Хосе М. Паррамон - М.: DjVu.,

1994. - 129 с.

15. Раушенбах Б.В. Пространственные построения в живописи: Очерк основных методов/ Б.В.Раушенбах; отв. ред. Прокофьев В.Н.; АН СССР ВНИИ искусствознания МК СССР. - М.: Наука, 1980. - 288 с

16. Смирнов Г.Б. Рисунок головы: Учеб. пособ. для ст-тов-заочников ХГФ пединститутов. - Изд. второе, перераб. - М.: Просвещение, 1976. - 38 с..

17. Унковский А.А. Живопись. Вопросы колорита / А.А. Унковский - М.: Просвещение, 1980. - 125 с.

18. Фаворский В.А. О рисунке. О композиции/ В.А. Фаворский. - Фрунзе, 1966. - 77 с.

Яшухин А.П. Живопись: Учеб. пос. для учащихся пед. уч-щ - М.: Просвещение, 1985. - 288 с.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою є продовженням навчального процесу з композиції, живопису, малюнку та входить у складову частину, системи професійної підготовки бакалаврів, яка є невід'ємною складовою усього процесу навчання. Практична підготовка студентів першого курсу здійснюється в умовах пленеру.

Грамотна організація цього процесу забезпечує фахову підготовку художника-живописця в умовах, наближених до реалій майбутньої професійної діяльності художника живописця.

Завдання практики є пленерний живопис - це вивчення природи, середовища, пошук і збір матеріалу для майбутніх станкових картин.

Пленерний живопис можна розглядати, як самостійний вид образотворчого мистецтва.

Пленер характеризується свіжістю виконання, передачею живих, швидких вражень від натури. Пленер - обов'язкова частина творчості кожного художника. Таким чином, програма ставить наступне завдання:

- Дати можливість самостійно розвивати творче мислення і реалізовувати творчі ідеї.
- Навчити студентів практичним навичкам роботи на відкритому просторі, передачі світло-повітряного середовища. розвиток просторової орієнтації, розвиток цілісного сприйняття природи з урахуванням загального тонового і колірнього стану.
- Сприяти виробленню навичок художнього відбору, вміння з різноманіття вибирати найголовніше, композиційно мислити.
- Підготувати студентів до самостійної роботи, вміння самому ставити цілі і завдання і реалізовувати їх

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Під час педагогічної практики студенти оволодівають системою професійних знань, умінь та навичок. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати основні напрямлення модернізації професійної освіти; методологічні підходи до організації навчального процесу усіх освітніх галузей; структуру та зміст навчальних планів та робочих програм з фахових дисциплін.

Згідно з навчальним планом, що ухвалений методичною радою ХДАДМ, на 1 курсі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, вивчається дисципліна «Практика» для одержання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, студенти закріплюють набуті навички та вміння і продовжують удосконалювати свою художню майстерність. Для цього у навчальному плані передбачено (3 кредити ECTS 90 навчальних годин, у тому числі 30 – аудиторних занять та 60 поза аудиторних, самостійних).

1 семестр містить 2 модулі два завдання за темою:

Модуль 1.

1 МОДУЛЬ

Тема 1.

1. Вибір теми, ідеї, сюжету композиційно-тематичного завдання за мотивами побаченого та пережитого.
2. Розробка композиційного завдання у ескізах (тонально-кольорове, пластичне та образне рішення).
3. Збір натурального матеріалу згідно вибору композиційно-тематичного завдання. Виконання начерків, замальовок, кольорових етюдів людини, групи людей, пейзажу, натюрморту, інтер'єру, архітектурних споруд..

2 МОДУЛЬ

Передбачає виконання остаточного варіанту ескізу у визначеному форматі.

1.1 Підсумковий контроль засвоєння практичних навичок студентів здійснюється у формі проміжних та екзаменаційних переглядів..

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Практична робота в процесі виконання серії завдань. Основна форма вивчення курсу — практичні завдання. Мета запропонованих завдань — є опанування та вміле використання на практиці основних закономірностей композиції, основ живописно-композиційного сприйняття, закономірностей побудови колірної та гарфічної композиції, а також набуття практичних навичок роботи з матеріалами.

Основними дидактичними принципами, покладеними в основу викладання дисципліни є:

- навчання на високому рівні труднощів;
- швидкий темп вивчення навчального матеріалу;
- усвідомлення матеріалу через проживання (активні форми навчання);
- систематична робота над особистісним розвитком студентів. За термін

навчання студенти повинні привчатися працювати з поставленою задачею керівником, але без прямих рекомендацій. Роль викладача є більш за все консультативною, тому що викладач виступає в ролі «замовника» той чи іншої роботи студентів. Розвиток у процесі навчання здійснюється не тільки змістом навчального матеріалу, але й особистістю викладача і стилем спілкування зі студентами.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів етапів процесу роботи виконаних завдань. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних перегляді

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню

програмних результатів навчання дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини, викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з адміністрацією та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час занять студенти повинні обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності студент має право на дозвіл вийти з аудиторії. Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. У разі пропуску занять, студент має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити їх опанування відповідними нотатками, а також практичною роботою. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни і його можливого подальшого відрахування. Додаткові заняття з такими студентами не передбачені. Відсутність практичних завдань на поточних переглядах безпосередньо впливає на зниження підсумкової оцінки (мінус 3 бали за кожний пропуск).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю визначено плагіат – тобто суттєве запозичення або копіювання в практичній роботі чужих матеріалів, студент не отримає бали за тему. Він зобов'язаний її переробити, в цьому випадку нараховується лише 50% від максимальної кількості балів за цю частину. Якщо факт академічної недоброчесності зафіксований на екзаменаційному перегляді — студент максимально отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст
3.06.	1	Бесіда, практичні	Вибір теми, ідеї, сюжету композиційно-тематичного завдання за мотивами побаченого та пережитого.
8.06	2	Бесіда, практичні	1. Розробка композиційного завдання у ескізах (тонально-кольорове, пластичне та образне рішення). 2. Збір натурального матеріалу згідно вибору композиційно-тематичного завдання. Виконання начерків, замальовок, кольорових етюдів людини, групи людей, пейзажу, натюрморту, інтер'єру, архітектурних споруд
11.06	3	Бесіда, практичні	Передбачає виконання остаточного варіанту ескізу у визначеному форматі.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–15
2	Поточний контроль	0–15
3	Поточний контроль	0–10
4	Поточний контроль	0–10
5	Поточний контроль	0–10
6	Поточний контроль	0–10
7	Поточний контроль	0–15
8	Поточний контроль	0–15
Всього балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у міжнародних або всеукраїнських конкурсах, виставках, фестивалях (отримав відзнаку).
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Практична подача акуратна, без помилок. Показав відмінні результати під час поточного контролю.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, продемонстрував якісний рівень знань та вмінь під час поточного контролю, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно виконав усі поставлені задачі, творчо підійшов до виконання практичних

			завдань, але при цьому робота має незначні недоліки.
С	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки (відсутність творчого підходу тощо).
Д	4–7	10–21	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи тощо).
Е	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, не впорався з головними задачами дисципліни, практична робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи, значна кількість суттєвих помилок при виконанні завдання, пропуски занять без поважних причин тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента, та творчий підхід під час практичних занять (1-3), виставкова участь у фестивалях та конкурсах (5–8), а також участь у житті групи (1–3). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Беда Г.В. Живопись и ее изобразительные средства. – М.: «Просвещение», 1977. – 188 с.
2. Вимоги до публікацій та фахових видань [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.vak.org.ua/profjournals.php>
3. Виннер А.В. Как работают мастера живописи. – М.: Сов. Россия, 1965. – 112 с.
4. Волков Н.Н. Цвет и колорит в живописи. – М.: Искусство, 1984. – 320 с.
5. Григорьева Э.И. Цветоведение и колористика: Учебн. пособие для студентов высших учебн. заведений. – Тольятти: ред.-изд. отдел Тольяттинского гос. ун-та с., 2006. – 104 с.
6. Жердзицький В. Живопис: Техніка і технологія: Навч. посібник. – Харків: ХДАДМ, 2006. – 332 с.
7. Зайцев А.С. Наука о цвете и живопись. – М.: Искусство, 1986. – 158 с.
8. Ковалёв Ф.В. Золотое сечение в живописи: Учеб. пособие. – К.: Вища школа, 1989. – 143 с.
9. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
10. Кулешов В.А. Теория цвета. – М.: Б.и., 2003. – 24 с.
11. Макарова М.Н. Перспектива: Учебн. пособие для студ. пед. інст. по худ. граф. спец. – М.: Просвещение, 1989. – 191 с.
12. Миронова Л.Н. Цветоведение: Учеб. пособие для спец. 2229 «Интерьер и оборудование», 2230 «Пром. искусство», 2231 «Монумент. – декор. искусство». – Минск: Вища школа, 1984. – 286 с.
13. Нагаев В. М. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. для студ. вузів рек МОНУ / В. М. Нагаев. – К. : Центр учбової літератури, 2007.
14. П'ятакова Г. П. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі : навч.-метод. посібник / Г. П. П'яткова. – Львів:

Вид. центр ЛНУ, 2003.

15. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи: навч. посібник рек МОНУ / Л. Г. Подоляк. – К. : Філ-студія, 2006. – 320с.

16. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 7-ме вид./ Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. –К., 2011. – 310 с.

17. Офіційний сайт Вищої атестаційної комісії України (нормативна база, вимоги до публікацій та оформлення документів, ін.) [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.vak.org.ua/>.

18. Шевченко В. Я. Методичні рекомендації проведення педагогічної практики для студентів магістратури спеціалізації «Графіка» / Володимир Якович Шевченко. – Х.: ХДАДМ, 2002.

Допоміжна

1. Габричевский А. Г. Морфология искусства / А. Г. Габричевский; сост. и примеч. Ф. О. Стукалова-Погодина; общ. ред. А. М. Кантора. - М.: Аграф, 2002. - 864 с.
2. Герчук Ю. Я. Язык и смысл изобразительного искусства: учеб. пособие / Ю. Я. Герчук. - М.: Мособлупрполиграфиздат, 1994. - 175 с.
3. Евтых С. Ш. Наброски. Зарисовки. Эскизы: Учебное пособие / С. Ш. Евтых. - М., 2003. - 88 с.
4. Кларк К. Пейзаж в искусстве / К. Кларк; пер. с англ. Н. Н. Тихонова. - СПб.: Азбука-классика, 2004. - 302 с.
5. Лазарев В. Н. Старые европейские мастера / В. Н. Лазарев. - М.: Искусство, 1974. - 359 с.
6. Маслов Н. Я. Пленэр: практика по изобразит. искусству. учеб. пособие для студентов худож.-граф. фак. пед. ин-тов / Н. Я. Маслов. - М.: Просвещение, 1984. - 112 с., ил.
7. Мочалов Л. В. Пространство мира и пространство картины. Очерки о языке живописи / Л. В. Мочалов. - М.: Советский художник, 1983. - 376 с.
8. Паррамон Хосе М. Основы живописи / Хосе М. Паррамон - М.: DjVu., 1994. - 129 с.
9. Раушенбах Б. В. Пространственные построения в живописи: Очерк основных методов / Б. В. Раушенбах; отв. ред. Прокофьев В. Н.; АН СССР ВНИИ искусствоведения МК СССР. - М.: Наука, 1980. - 288 с.
10. Смирнов Г. Б. Рисунок головы: Учеб. пособ. для ст-тов-заочников ХГФ пединститутов. - Изд. второе, перераб. - М.: Просвещение, 1976. - 38 с..
11. Унковский А. А. Живопись. Вопросы колорита / А. А. Унковский - М.: Просвещение, 1980. - 125 с.
12. Фаворский В. А. О рисунке. О композиции / В. А. Фаворский. - Фрунзе,

1966. - 77 с.

Яшухин А.П. Живопись: Учеб. пос. для учащихся пед. уч-щ - М.:
Просвещение, 1985. - 288 с.